

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 12:00 uur d.d. 8 februari – 12:00 uur d.d. 9 februari

5.1.2e

Directie Communicatie

Vragen? Mail naar 5.1.2e@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden getroffen Koninklijke Vereniging De Friese Elf Steden KNSB Brancheorganisatie van farmaceutische groothandels 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting

- Het bestuur van de Koninklijke Vereniging De Friese Elf Steden blijft vierkant achter het eerder ingenomen standpunt staan: een Elfstedentocht is niet mogelijk in de huidige pandemie. "Voor 100 procent, daar is geen twijfel over mogelijk", zegt voorzitter Wiebe Wieling vanochtend tegen het ANP.
- Nu de schaatskoorts toeneemt, adviseert de KNSB alle schaatsers dringend om natuurijs op een vijver, plas of sloot in de eigen omgeving op te zoeken. De KNSB wijst erop dat reizen naar de favoriete grote meren in Overijssel en Friesland vanwege de coronamaatregelen ongewenst is. Het Veiligheidsberaad laat weten dat festiviteiten op het ijs die veel schaatsers of veel toeschouwers trekken, onder de huidige coronamaatregelen niet mogelijk zijn. De Friese gemeenten en de Veiligheidsregio Fryslân hebben met de besturen van natuurijsclubs afgesproken dat als er de komende dagen te veel liefhebbers van natuurijs naar de Friese meren komen, gemeenten de toegang tot ijs sluiten. Hetzelfde geldt voor het ijs op de grote meren in de Kop van Overijssel.
- Trouw schrijft dat ondanks het slechte weer, het er gisteren niet op leek dat mensen hun coronatests afzegden. GGD-Hollands Midden meldde 's middags 'nagenoeg' geen afzeggingen en GGD Twente had in de ochtend nog weinig afzeggingen.
- 'Vervoer vaccins amateuristisch' kopt AD op de voorpagina. Uit onderzoek van AD naar verschillende video's waarop het vervoer van vaccins is vastgelegd, blijkt dat coronavaccins in Nederland op niet professionele wijze zijn getransporteerd. Op beelden is bijvoorbeeld te zien hoe een plaatselijke krokettenleverancier een zorginstelling helpt bij het vervoer van het Pfizer-BioNTech-vaccin. AD beschrijft beeldend hoe de ogen van voorzitter van de brancheorganisatie van farmaceutische groothandels, Léon Tinke, 'bijna uit hun kassen rolden' toen hij dat filmpje zag. Tinke stelt dat als zij het vervoer zo zouden aanpakken als de cateraar, zij een groot probleem zouden hebben met de IGJ en dat dat dan 'terecht' zou zijn. Volgens de brancheorganisatie hebben zij al sinds maart vorig jaar herhaaldelijk hulp aangeboden aan VWS en het RIVM bij vaccintransport. Toch is besloten dat iedere zorginstellingen zélf het vervoer tussen locaties moet regelen. Verschillende Kamerleden reageren via Twitter. PVV-leider Geert Wilders roept wederom op het leger in te zetten voor hulp bij logistiek, vervoer en distributie.
- Het nieuws dat het AstraZeneca-vaccin niet goed blijkt te werken tegen de Zuid-Afrikaanse coronavariant roept vragen op over de inzet van het vaccin in Nederland. Virologen die media te woord staan schrijven het vaccin echter niet af, maar uiten wel – net als de WHO overigens – hun zorgen.

Karakterisering van de berichtgeving

- Nóg drie weken! kopt AD op de voorpagina. Volgens de krant heeft het kabinet besloten tot verlenging 'nu de Britse coronavariant Nederland 'in de nek hijgt'.
- Op allerlei manieren wordt de oplopende schaatskoorts in Nederland door media in woord en beeld gevat.
- NOS, De Telegraaf en de Volkskrant spreken ijsverenigingen in het hele land over de voorbereidingen die getroffen worden. Bij de eerste clubs zijn de deuren al geopend, maar niet alle verenigingen gaan open, of ze laten alleen leden of kinderen van leden toe, ziet NOS. De Telegraaf ziet dat verenigingen het schaatsen zo snel mogelijk willen faciliteren.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)

-

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- Via de social mediakanalen van VWS vraagt een aantal mensen zich af wat Nederland gaat doen om te zorgen dat de Zuid-Afrikaanse mutatie wegblijft? Ook wordt er gevraagd of je je vaccin aan iemand anders kan geven, waarom kappers en andere contactberoepen niet open mogen en wanneer groep zorgmedewerkers/mensen met een medische indicatie/een bepaalde leeftijdscategorie etc. aan de beurt is. Deze vraag wordt ook gesteld via de social mediakanalen van minister De Jonge.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- Bijwerkingencentrum Lareb** meldt dat er vijftien meldingen zijn van overlijden na vaccinatie met coronavaccins. Volgens de organisatie gaat het daarbij om kwetsbare ouderen met ernstige onderliggende gezondheidsproblemen.

- Volgens **arts-microbioloog Marije Hofstra (UMC Utrecht)** bestaat een écht snelle test voor 'aan de deur van een café of festival' nog niet. Ze onderzoekt nu de betrouwbaarheid van een test die gebruik maakt van een speekselmonster die binnen een minuut de uitslag geeft. Volgens **infectioloog Geert Groeneveld (LUMC)** leent de ademtest zich er wel goed voor om het proces bij de GGD-teststraten te versnellen.
- Volgens **LUMC-internist-infectioloog Mark de Boer** is het nog te vroeg om te juichen over het Israëlisch medicijn EXO-CD25 dat mogelijk effectief is tegen covid-19, aangezien veel te veel vragen over het onderzoek naar het middel nog onbeantwoord zijn. Zo zou de onderzoeksgroep te klein zijn voor conclusies over effectiviteit en bijwerkingen, is het onderzoek nog niet gepubliceerd in een wetenschappelijk tijdschrift en is er geen placebogroep gebruikt.
- **Olympisch atleet Sifan Hassan** heeft nog niet goed kunnen trainen voor de Olympische Spelen in Tokyo in verband met een 'slepende' visumkwestie, waardoor ze de VS niet in mag.
- Grote Amerikaanse techbedrijven als IBM, Oracle, Microsoft en Salesforce richten zich op een nieuwe groeiemarkt waarin het management van vaccinatiegegevens centraal staat. Een internationaal vaccinatiepaspoort is al in de maak.

Schaatskoorts

- Het **bestuur van de Koninklijke Vereniging De Friese Elf Steden** blijft achter het eerder ingenomen standpunt staan: een Elfstedentocht is niet mogelijk in de huidige pandemie. "Voor 100 procent, daar is geen twijfel over mogelijk", zegt voorzitter Wiebe Wieling vanochtend tegen het ANP.
- De 25 burgemeesters die samen het **Veiligheidsberaad** vormen hebben met elkaar besproken dat festiviteiten op het ijs die veel schaatsers of veel toeschouwers trekken, onder de huidige coronamaatregelen niet mogelijk zijn. Burgemeesters gaan hier geen vergunning voor afgeven. Dit soort bijeenkomsten zijn al gauw een evenement en dat is in elk geval verboden.
- De **Friese gemeenten** en de **Veiligheidsregio Fryslân** hebben met de besturen van natuurclubs afgesproken dat als er de komende dagen te veel liefhebbers van natuur naar de Friese meren komen, gemeenten de toegang tot ijs sluiten. Hetzelfde geldt voor het ijs op de grote meren in de Kop van Overijssel.
- **Plaatselijke bestuurders en beheerders in België** zien de schaatsers liever niet komen, uit angst voor al te grote drukte. In verschillende natuurgebieden gaan zij schaatsers weren.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuiglijke waarnemingen)?

- 'Vervoer vaccins amateuristisch' kopt AD op de voorpagina. Uit onderzoek van AD naar verschillende video's waarop het vervoer van vaccins is vastgelegd, blijkt dat coronavaccins in Nederland op niet professionele wijze zijn getransporteerd. Coronavaccins zouden op 'amateuristische wijze' vervoerd zijn. Op beelden is o.a. te zien hoe een plaatselijke krokettenleverancier een zorginstelling helpt bij het vervoer van het Pfizer-BioNTech-vaccin waarbij het uiterst belangrijk is dat het goed gekoeld blijft. Andere vaccins zijn zodanig door elkaar geschud dat die moesten worden vernietigd. **Ziekenhuis Medisch Spectrum Twente (MST)** in Enschede heeft vorige week tientallen vaccins moeten vernietigen. De vaccins bleken meer dan drie uur onderweg te zijn geweest, waarbij ze door elkaar geschud zijn en op hun zijkant of op de kop terecht zijn gekomen. Een woordvoerder meldt dat aan de entstof in de flesjes te zien was dat ze niet vast hadden gestaan, maar door elkaar waren geschud. Volgens haar heeft het op z'n zijkant of op de kop gelegen. Dat was reden voor MST om contact te zoeken met het RIVM. Het RIVM adviseerde de vaccins te vernietigen, i.v.m. de betrouwbaarheid. De vaccins werden volgens het ziekenhuis door een gespecialiseerde vervoerder van geneesmiddelen gebracht, maar het ziekenhuis wil niet zeggen welk bedrijf dit is. Op vragen over hoe het kan dat die vaccins zo lang onderweg waren, wat er in die uren is gebeurd en voor wie het was bestemd, wil het ziekenhuis evenmin ingaan. RIVM-woordvoerder Charlotte Menten legt uit dat je van de standaardregels mag afwijken, maar dat het 'een kwestie van logisch verstand' is dat je je vaccin niet aan de krokettenbakker moet toevertrouwen.' Het RIVM is in gesprek met de koepels van verpleeghuizen over het vaccintransport. In de werkinstructie van het RIVM staat niet dat bedrijven ervaring met vervoer van geneesmiddelen moeten hebben. Zo kon het volgens AD gebeuren dat een cateraar hielp bij de verspreiding van coronavaccins. De Utrechtse zorginstelling ZorgSpectrum laat weten dat met dat vervoer 'aan alle richtlijnen van het RIVM is voldaan'. "Wij zijn er trots op dat wij, net als veel andere organisaties, op zeer korte termijn het vaccin veilig hebben kunnen vervoeren. Dankzij de snelle beschikbaarheid van de Nieuwegeinse Catering Company konden wij op de ochtend ná levering van het vaccin al starten met de vaccinatie van alle 550 cliënten", verklaart woordvoerder Lisette Oudhof. Eigenares Natasja de Gooijer van het cateringbedrijf: "Wij vonden het heel fijn dat wij ZorgSpectrum konden helpen. Ik zou het heel jammer vinden als van iets positiefs iets negatiefs wordt gemaakt. Met onze vaccins is alles goed gegaan. Wij maken dagelijks onze bussen schoon en die temperatuur is prima."

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffenen en betrokkenen?

- **Thuiszorgmedewerkers** zeggen moeite te hebben om bij hun cliënten in de wijk te komen door de sneeuw en gladheid. Sommige zorg kan door mantelzorgers worden overgenomen maar dat geldt niet voor alle zorg.
- Trouw schrijft dat ondanks het slechte weer, het er gisteren niet op leek dat mensen hun coronatests afzegden. GGD-Hollands Midden meldde 's middags 'nagenoeg' geen afzeggingen en ook GGD Twente had in de ochtend nog weinig afzeggingen.
- Volgens het **Rode Kruis** zijn er in verband met het winterse weer geen extra aanvragen binnengekomen van mensen die gebruik willen maken van de Rode Kruis-dienst om van en naar de GGD-afsprak te worden gereden.

- **Ijsverenigingen in het hele land** zijn druk bezig om de natuurijsbanen klaar te krijgen voor het publiek, ziet [NOS](#). Bij de eerste clubs zijn de deuren al geopend, maar niet alle verenigingen gaan open, of ze laten alleen leden of kinderen van leden toe. Ook De Telegraaf ziet dat schaats- en ijsclubs zo snel mogelijk de ware ijspret mogelijk willen maken. 'Vanaf later deze week kunnen de ijzers hopelijk op vele locaties onder.' Ook de Volkskrant spreekt met verschillende ijsverenigingen over de voorbereidingen die getroffen worden. De krant ziet dat er dit jaar vanwege de pandemie zo veel komt kijken bij het hijsen van de vlag dat meerdere lokale ijsclubs 'bij voorbaat de lust verging'.
- Bij **schaatsproducent Viking** in Almere is de schaatsgekte goed merkbaar. De bestellingen stromen binnen. De laatste keer dat ze het zo druk hadden, is alweer tien jaar geleden.

Betekenisgeving

Welke waarschuwingen en oproepen worden gedaan?

- De **KNSB** adviseert alle schaatsers dringend om natuurijs op een vijver, plas of sloot in de eigen omgeving op te zoeken. De KNSB wijst erop dat reizen naar de favoriete grote meren in Overijssel en Friesland vanwege de coronamaatregelen ongewenst is.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

- De **Europese ombudsvrouw Emily O'Reilly** oordeelt dat het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) meer handen en voeten moet krijgen om Europa beter te kunnen ondersteunen in de strijd tegen de coronapandemie. Het 'Europese RIVM' moet ook transparanter worden en de bevolking meer vertellen over de wetenschappelijke achtergrond van het coronabeleid. (ANP)
- Via de social mediakanalen van VWS komen voornamelijk (negatieve) berichten binnen over de [Twitter-post](#) van gisteravond; het gevoel heerst dat de Britse variant niet bestaat en dat de overheid steeds maar een nieuwe variant bedenkt om mensen angst aan te jagen. Ook zou er geen bewijs zijn dat de Britse variant daadwerkelijk besmettelijker is. De verlenging van de avondklok ontvangt ook veel kritiek: "alsof er zoveel besmettingen waren tussen die tijd"
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge zijn komen veel reacties op het grootschalig testen. Mensen verwijzen daarbij vaak naar de opmerking van Rutte dat hij zelf nog niet getest is en dat testen zonder klachten geen nut heeft.

Commentaar 'amateuristisch' vervoer vaccins

- Een IJG-woordvoerder erkent dat de IJG inmiddels enkele incidenten heeft ingezien, zowel tijdens de eigen inspecties als via filmpjes op social media. De IJG noemt het 'onwenselijk' als door problemen tijdens het vervoer vaccins niet meer bruikbaar zijn. De inspectie heeft daarop het RIVM gevraagd 'hoe de situatie met spoed verbeterd kan worden'. De inspectie wil dat de richtlijn wordt aangepast, waardoor vaccins 'uitsluitend vervoerd worden door bedrijven met ervaring met het transport van geneesmiddelen'. Als het vervoer niet veilig en verantwoord verloopt, kan dit van invloed zijn op de werkzaamheid van het vaccin. Een woordvoerder wijst erop dat zogenoemde mRNA-vaccins heel gevoelige producten zijn. Ze legt uit dat je aan de buitenkant niet ziet wanneer het niet meer werkt. Dat zou je alleen wanneer er achteraf toch meer mensen ziek worden.
- De ogen van **voorzitter van de brancheorganisatie van farmaceutische groothandels, Léon Tinke**, 'rolden bijna uit hun kassen', toen hij het filmpje van de krokettenleverancier. Tinke was 'met stomheid geslagen'. Volgens de voorzitter doet de man in het filmpje zijn best, maar is het vervoer van een 'delicaat vaccin' is iets anders dan een broodje kroket. Tinke is 'verbaasd' dat instellingen 'voor het vervoer geen gebruik maken van bestaande faciliteiten'. Tinke stelt dat als zij het vervoer zo zouden aanpakken als de cateraar, zij een groot probleem zouden hebben met de IJG en dat dat dan 'terecht' zou zijn. Volgens de brancheorganisatie hebben zij al sinds maart vorig jaar herhaaldelijk hulp aangeboden aan VWS en het RIVM bij vaccintransport. Toch is besloten dat iedere zorginstellingen zelf het vervoer tussen locaties moet regelen.
- Verschillende Kamerleden reageren via Twitter. **PvdA-Kamerlid Attje Kuiken** reageert: "Zorgvuldig en fijnmazig ik hoor het de minister zeggen en het is blijikbaar ingewikkeld, kritiek makkelijk enzo, maar gelet op de grote schaarste maakt het me ook wel weer een beetje droevig..." **PVV-leider Geert Wilders** reageert: "Hé koekenbakker @hugodejonge, kappen met die krokettenbakkers. Zet het leger in voor hulp bij logistiek, vervoer en distributie. Zij hebben er ervaring mee en kunnen dat als de beste!" **GroenLinks-Kamerlid Suzanne Kröger**: "Vaccineren is een grote logistieke operatie die met militaire precisie moet worden uitgerold. Vanmiddag stemming over onze motie om een regeringscommissaris aan te stellen."

AstraZeneca-vaccin werkt niet tegen de Zuid-Afrikaanse coronavariant

- **WHO-deskundigen** zeggen in reactie op bevindingen van wetenschappers over het AstraZeneca-vaccin dat het 'zorgwekkend' is dat het vaccin minder bescherming lijkt te bieden tegen milde en matige ziekteverschijnselen na een besmetting met een Zuid-Afrikaanse coronavirusvariant, maar 'nog geen reden om het af te schrijven'. WHO-topman Tedros Adhanom Ghebreyesus benadrukte net als AstraZeneca dat de studie werd uitgevoerd met relatief weinig (2000) en vooral jonge en gezonde deelnemers. Voor bredere conclusies zijn meer gegevens nodig, aldus de WHO.
- **Franse minister van Gezondheid Olivier Véran** beklemtoonde bij zijn eigen inenting, dat het AstraZeneca-vaccin volkomen betrouwbaar is en voldoende bescherming biedt tegen vrijwel alle varianten van het coronavirus.
- De **Britse bewindsman Nadhim Zahawi** zei dat alles erop wijst dat het AstraZeneca-vaccin goed werkt, ook tegen nieuwe varianten van het coronavirus.
- **Viroloog Ab Osterhaus** stelt dat het AstraZeneca-vaccin 'zeker niet' nutteloos is in Nederland.

- **Hoogleraar virologie Eric Snijder (LUMC)** noemt het 'slecht nieuws' en 'een stuk zorgwekkender nog dan de Britse variant'. Volgens hem is het zaak de vaccins snel aan te passen.

Schaatskoorts

- Uit rondgang van RTL Nieuws blijkt dat een meerderheid van de Kamer wil dat het kabinet een eventuele Elfstedentocht laat doorgaan, als het veilig kan. De Kamer vindt dat de pandemie deze unieke mogelijkheid, mocht die zich dus voordoen, niet in de weg mag staan. Oppositiepartijen **PVV, PvdA, SP, GroenLinks, Denk, 50Plus, D66 en Forum voor Democratie** zien een Elfstedentocht ook wel zitten. FVD roept op hun petitie voor de Elfstedentocht te tekenen.
- **Chef politiek van het AD, Hans van Soest**, schrijft dat het weer voor een 'golf van optimisme' zorgt bij politici. Volgens Van Soest wordt uit de reacties niet duidelijk wat het 'verantwoord' door laten gaan van de Tocht precies betekent. De woorden lijken dan ook alleen bedoeld 'voor de Bühne', zo concludeert Van Soest. De chef politiek vindt het van belang dat de Kamer en het kabinet zich 'niet laten meeslepen door emoties' en de Tocht verbieden. "Mensen snappen er terecht niks meer van." **AD-columnist Özkan Akyol** noemt de gretigheid waarmee politici aan de haal gingen met de kou 'lachwekkend'. En berust de belofte van politici op 'fantasie' en 'geldingsdrang'.
- Op de social mediakanalen van minister De Jonge vinden mensen het 'stom' dat een ingrijpende maatregel als de avondklok doorgaat, maar er ondertussen wel een verkiezingspraatje is over de Elfstedentocht.
- Volgens AD neemt de druk toe om de Elfstedentocht niet bij voorbaat te blokkeren vanwege corona. Volgens de krant stellen 'prominenten' dat desnoods alleen een wedstrijd wordt georganiseerd. Uitgesproken voorstander is **VVD-coryfee Hans Wiegel**. Volgens Wiegel moeten we er 'alles aan doen' als het weerkundig lukt. **Schaatslegende Ard Schenk** valt Wiegel bij. Hij roept op om een manier verzinnen om de wedstrijd tóch te houden. Schenk stelt voor om het kabinet een oproep te laten doen om niet naar Friesland te gaan. **Henk Angenent** ziet echter geen Elfstedentocht plaatsvinden. Hij ziet niet hoe je het zou moeten managen. Dat is ook waarom **Ed Nijpels** een Elfstedentocht nu ondenkbaar acht. **Henk Kroes, oud-voorzitter van De Friesche Elfsteden**, is niet tegen enkel een wedstrijdtocht. Wel maakt dat de glorie van zo'n Elfstedentocht een stuk minder groot, stelt hij.
- **Schaatsbond KNSB** wil er alles aan doen om de marathonschaatsers wedstrijden op natuurijs aan te bieden. Zodra dat 'ijstechnisch' mogelijk is en 'mits het wordt toegestaan'. **Technisch directeur van de KNSB Remy de Wit** noemt de periode van natuurijs die voor ons ligt 'uitzonderlijk in Nederland'. Goed te zien dat heel de schaatswereld hierachter staat. Wij zijn sinds dit weekend in gesprek met diverse betrokken partijen om te kijken of we de plannen werkelijkheid kunnen laten worden." Afgelopen weekeinde ontstond er op sociale media een lobby om de unieke weersituatie te benutten. Zo riep **Patrick Wouters van sportorganisatiebureau House of Sports** op het standpunt te herzien en vroegen maandag ook de gezamenlijke ploegen aan de KNSB de mogelijkheden te onderzoeken. De Wit en **mede-directeur Herman de Haan** hebben de teams intussen geantwoord en uitgenodigd om mee te praten. De KNSB heeft de afgelopen weken samen met House of Sports in Thialf een reeks langebaanwedstrijden georganiseerd, waarbij rijders in een bubbel zijn gezet.
- **Ventilatieeskundige Atze Boerstra** zegt dat het risico op verspreiding van Corona tijdens schaatsen buiten klein is. De buitenlucht en de wind werkt volgens hem in het voordeel, zeker als je te maken hebt met windkracht 3 of 4. Ook Epidemioloog **Andreas Vos van het Radboud UMC** zegt dat schaatsen prima kan als je afstand houdt. Een Elfstedentocht is wat hem betreft niet mogelijk omdat je dan teveel mensen met grote groepen gaat creëren.
- **Viking-eigenaar Jaap Havekotte** heeft er alle vertrouwen in dat Nederland straks massaal het ijs op kan. En als het mogelijk wordt om straks een Elfstedentocht te rijden, verwacht hij dat dit massaal zal gebeuren. "Ik denk dat honderdduizenden mensen dat gaan doen. Nederland is een schaatsland en mensen laten zich daar niet van weerhouden, ook niet in coronatijd."

Hoe wordt naar de overheid(smaatregelen) gekeken?

- **GroenLinks-fractievoorzitter Jesse Klaver** roept in Jinek op om prioriteit te geven aan jongeren omdat hij zich is 'rot' geschrokken van wat de crisis doet met jongeren. Hij wil dat het kabinet kijkt hoe de middelbare scholen over drie weken open kunnen. Hij roept het OMT op om te kijken wat er extra nodig is aan maatregelen om dat te doen.
- **Radboudumc-hoogleraar infectieziekten Andreas Voss** stelt dat maatregelen versoepelen of strenger maken vermoedelijk twee à drie weken niet mogelijk is door het winterweer. De besmettingscijfers zijn de komende week niet betrouwbaar, omdat je de kans hebt dat besmette mensen zich nu niet laten testen. Ook kunnen mensen nu niet naar het werk, terwijl veel besmettingen juist op het werk plaatsvinden.

Commentaar persmoment

- Verschillende journalisten hebben commentaar op de korte persconferentie gisteravond. Premier Rutte zou 'moeilijke' onderwerpen zoals de avondklok ontwijken door ze af te schuiven op Grapperhaus en De Jonge, maar 'leuke' onderwerpen als het schaatsen maar al te graag behandelen. Ook uiten journalisten kritiek op de dunne onderbouwing voor een verlenging van de avondklok, zoals die in de persconferentie werd gegeven. Onder meer **D66-fractievoorzitter Rob Jetten** reageert cynisch op het plan voor een FB-sessie door premier Rutte met een aantal jongeren.
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge wordt negatief gereageerd op de verlenging van de avondklok en vragen mensen naar bewijs van het effect.
- De 25 burgemeesters die samen het **Veiligheidsberaad** vormen, hebben begrip voor de verlenging van de avondklok. Maar ze willen binnenkort wel weten wat nou precies de bijdrage van het instellen van een avondklok is geweest op het laten dalen van de besmettingscijfers, zegt voorzitter Hubert Bruls. Lang niet alle burgemeesters waren vóór een

avondklok. Volgens Bruls moeten ze nu erkennen dat de maatregel wel functioneert. Daarom snappen de burgemeesters dat het kabinet dit verlengt, ook al vanwege de dreiging van de Britse variant van het virus. Maar om de mensen te blijven motiveren, zou het wel nodig zijn dat we het effect ervan gaan zien. De burgemeesters hebben er bij minister Grapperhaus op aangedrongen om ook te kijken naar de bezoekbeperking, zodra er coronamaatregelen versoepeld kunnen worden. Veel burgemeesters horen dat hun inwoners daar meer last van hebben dan van de avondklok, zeker nu het 's avonds zo hard vriest. Bruls stelt dat het gegeven dat mensen de bezoekbeperking zo erg vinden, misschien wel bewijst dat het echt nodig was.

- Voor supermarkten is het niet zo'n probleem dat de Nederlandse avondklok wordt verlengd. Volgens **supermarktkoepel CBL** is het door de vroegere sluiting in de avonden overdag gemiddeld wel iets drukker in de winkels. Maar tot noemenswaardige problemen heeft dit afgelopen weken niet geleid. Nachtelijke bevoorrading kan achter de schermen wel gewoon doorgaan, bevestigt **winkeliersorganisatie INretail**.
- Verschillende media zien in het persmoment een premier die de deur naar schaatswedstrijden op natuurijs 'op een kier' staat, dat na een 'krachtige' lobby. Het valt journalisten op dat premier Rutte maandag een stuk positiever was dan vrijdag.

Opiniepeilingen

- 'Elfstedenkoorts barst los: driekwart van Nederlanders wil Tocht laten doorgaan' kopt Hart van Nederland. Uit onderzoek van Hart van Nederland onder 2500 respondenten blijkt dat 75% van de Nederlanders vindt dat de Elfstedentocht, al dan niet in aangepaste vorm, moet kunnen doorgaan. Van de meerderheid aan voorstanders, pleit één op de vier respondenten voor een Elfstedentocht als vanouds, 'alsof er geen corona is'. Dat juist in dit jaar na vele jaren een Elfstedentocht verreden zou kunnen worden, maakt het extra zuur. Maar de coronamaatregelen gaan voor, vindt een minderheid van 24%. Ook lijkt het veel mensen onwaarschijnlijk dat de grote aantallen bezoekers bij het evenement te handhaven zouden zijn. Mocht de Elfstedentocht doorgaan en er mag ook gereden worden, vindt 60% van de deelnemers dat ook amateurs mee zouden moeten doen. 29% zou de Elfstedentocht alleen voor professionele marathonschaatsers door willen laten gaan.